

ПЪТЕШЕСТВИЯ за МЕЧТАТЕЛИ

19

вдъхновяващи
истории за хора
със **СВОБОДЕН ДУХ**

Биляна Бонева

СН
СОФТПРЕС

Милен Атанасов

СЪДЪРЖАНИЕ

ЗА НАШИТЕ НИЩО НЕПОДОЗИРАЩИ ГЕРОИ	5
ТИ САМО СЕ ДВИЖИ	7
ВЯТЪР НА КУТИЙКИ.....	15
ИЗВЪН РЕЛСИТЕ	20
ЕНЕРГИЙНИЯТ БУНТОВНИК	28
ЛЕОНАРДО ОТ ВИПАВАСКАТА ДОЛИНА	36
ДОБРИТЕ ГОРСКИ ВЕЛИКАНИ.....	45
КОРЕЙСКИ ИЗМЕРЕНИЯ.....	54
ЧОВЕКЪТ ДЕЛФИН И НЕГОВАТА СЪПРУГА.....	64
ELECTRUUM MOBILE	75
ДА ОТГЛЕДАШ МОСТ	82
ПРИСЪСТВИЕ И ОТСЪСТВИЯ	90
ГОРЕ, СРЕД ДЪРВЕТАТА.....	98
НАРИСУВАЙ МИ ПЛАЖЕН ЗВЯР	105

НЯМА ТАКОВА НЕЩО КАТО БОКЛУК	110
92 НЮАНСА ПЯСЪК	119
НА ПОКРИВА НА АЛЕПО	129
КООРДИНАТИТЕ НА КРАСОТАТА.....	133
ЧУМАТА НА XXI ВЕК	141
ДЪЛГО ОТЛАГАНА ЛЮБОВ	146
ВМЕСТО ЕПИЛОГ	151

ЗА НАШИТЕ НИЩО НЕПОДОЗИРАЩИ ГЕРОИ

Нашите герои са като онези, ученическите любови. Като шеговитото обяснение „ние ходим заедно от два месеца, но тя не знае или пък той не се досеща...“. Ние следвахме по петите нашите любими образи години наред и им вдъхвахме медиен живот, без повечето от тях да подозират. Отдавна е така. Още откакто ни се отвори пространство за действие в ефир. Дадоха ни „Зелена светлина“. Буквално, в кавички и всякак. Ежедневна рубрика по БНТ. Три пъти на ден. Втурнахме се в новия телевизионен формат с мисълта, че то, хубаво сега, ама след време неизмеримата еуфория може и да ни мине. Не ни мина. Но започнахме да усещаме чудния гъдел от настройването на една вълна с хора, които намират място в челните новини или рядко, или никога, защото са твърде заети да прекрояват днешния свят и да вършат неща, които не се вметват в репертоара на злободневието.

Каква полза да прекъсваш тези хора? Каква полза да им досаждаш с въпроси и да им губиш времето? Просто трябва да ги следиш и да предаваш на останалите онова, което те вършат. Имахме и близ-

ки срещи с тях от вида с камера и микрофон. Понякога изключвахме камерата и микрофона и разговорите ни ставаха още по-интересни. Записвахме си ги като ценни моменти в „милото дневниче“ и продължавахме да наблюдаваме, слушаме и четем за нашите герои. Някои от тях пораснаха, други остаряха рекордно много, някои станаха твърде известни, а други старателно заобиколиха хлъзгавия пиедестал на славата. Но дори и от разстояние, всекидневното общуване с интересните личности осигуряваше нови порции от разточителния разкош да изживяваме раждането и осъществяването на техните идеи. Понякога споделяхме и горчилката от неуспехите им, но като цяло няма от какво да се оплачем. Освен, може би, от липса на време и място.

Все не успяваме да отделим достатъчно внимание и пространство на нашите герои. Все се борим с мисълта, че ги пренебрегваме. Те не са един и двама и трудно им насмогваме. Не сме машини, въпреки че напоследък се появиха компютърно генерирани репортери и водещи, които сигурно не знаят умора, освен при

липса на ток и интернет. Прекрасната мисъл на неповторимия Тери Пратчет, че естествената пътека е в състояние да надвие всеки изкуствен интелект, все пак отсъжда в полза на човека. Изкуственият интелект е стандартно безпогрешен. А човешкият ум е естествено безбрежен, не толкова в глупостта си, колкото в справянето с последствията от нея.

По тази причина ние изстискаме целия си оптимизъм в пол-

за на нашите герои, в обсега на тяхната честота, на която ни се ще да вярваме, че сме настроили мислите си. Вече сме заложили прекалено много на тези хора и на човешкото в тях. Нямаме избор. Трябва да прехвърлим резултата от дългогодишното ни познатство с тях върху сигурен носител. Книгата. Страшно ни се иска в следващите страници да не пропуснем нито един от поводите, които са ни накарали да трептим на техните, човешки вълни.

ТИ САМО СЕ ДВИЖИ

Пред тях се издигат 30 етажа. Фасадата на правоъгълния блок е оброчена от изпъкнала бетонна конструкция. До изгрева остават броени минути. Правила са го и друг път. Всъщност много пъти. Разбират се без глуми. Тръгват като един, без специална команда. Няма водач. Движат се в група от различни раси, индивидуалности и стилове. Обеднява ги лекотата, с която оттласкват телата си нагоре. В циментовите площадки сякаш има пружини, които им помагат да се издигнат до следващата козирка и следващия етаж. Не са особено загъхани, когато стъпват на покрива. Червеникавият изгрев пробива сивите

облаци. Телата им са застинали за миг, докато очите им поемат светлината на новия ден.

Наричат се „Ямакаши“. Самураите на новото време. Изповядват философията на красивото и ефикасно преодоляване на препятствията в градска среда. Ямакашите са колкото измислени, толкова и реални герои. Те излизат на голям екран благодарение на Люк Бесон. Отдавна подозирам, че френският режисьор има вграден магнит за силни и интересни сюжети. В случая търсещият творец попада на откритие, което го въвлеча в писане. Така Люк Бесон се превръща в сценарист на филма „Ямакаши“ –

седем млади мъже от парижките предградия, които намират свой път през сложната градска джунгла, движейки се из нея на високи обороти. Самураите на новото време приспособяват по смайващ начин съзнанието, мускулите и сухожилията си към обстановката в урбанизираните зони – там, където живее повече от половината световно население.

Какво обаче го прихваща този? Скача по лондонските покриви и прави стойка на ръце върху перваз, пог който зелят двайсетина метра свободно пагане и гарантирано размазване по лондонския паваж. Хората пълзят в трафика и лепят носове по прозорците на двуетажните автобуси, за да зърнат част от безумствата на мъжа. Той не спира да се подиграва с гравитацията, прелита между зданията, катери се вертикално по гладки стени, претъркулва се по плочите и чакъла, изправя се и отново тича – леко приведен, готов за всяко препятствие, изобретателен и ефикасен в лабиринта от прегради и антени. За какво е цялото бързване ли? Мъжът нахлува през прозореца на малкия си апартамент, за да не изпусне любимото си предаване по телевизията. Отгъхнете си, цялата патърдия е само реклама на ВВС. Главният герой обаче е съвсем истински. Стилът му е неповторим. Техниката му на придвижване има последователи по цял свят, но той

си остава единствен. Давид Бел. Съзателят на системата паркур, който всеки ден добавя майсторски щрихи към уменията за екстремно придвижване в градска среда.

Давид и Ямакашите са наистина близки, като белтъка и жълтъка в бърканите яйца. В екзотичната кухня на парижките предградия етносите, културите и уменията понякога си нямат работа и се смесват в екстремни комбинации. Резултатът няма нищо общо с безумния, кървав екстремизъм. В края на 80-те Давид и приятелите му гравитират един край друг, вербувани преди всичко от гимнастиката и влечението си към бойните изкуства. Опитът, грешката и неизброимо многото повторения слагат начало на система от движения и неписани правила, която впоследствие ще стане известна като паркур. Грапавият бетон е

основата, върху която всеки гради собствен стил. Индивидуалните способности на юношите наклоняват везните на физичните закони ту в полза на красотата, ту на болката. През следващите години Давид Бел се присъединява към отряд на парижката пожарна, а кратката му кариера в армията го убеждава, че военната дисциплина се разминава скоростно с волния му дух. Работи като склададжия, охранител и прогавач на мебели, преди да предприеме дълго пътуване до Индия, където тренира усилено кунг-фу.

По всичко личи, че азиатското пътешествие на Бел влива мъдрост в немирните му мисли. При завръщането си във Франция той се заема с крайното оформяне на паркура, със заснемането на видеоматериали и кратки филми за новата дисциплина. Медийното внимание не закъснява. Следват реклами, интервюта и нов тласък чрез големия екран, отново по сценарий на Люк Бесон. През 2004 г. филмът „Предградие 13“ обикаля кинозалите като световен хит с продължения, а Давид Бел се развихря в ролята на Лейто. Лошите са брутални, но Лейто е бърз, подвижен и гъвкав. Лошите имат оръжия и бързи коли, но Лейто изпреварва куршумите и ударите им. Лошите заливат предградията с дрога и страх, но Лейто успява да сложи край на порочната система. Впрочем конците на тази система се дърпат от високите

етажи на властта. Лейто успява да накаже дори изтънчените кукловоди. Някои от сцените във филма са същински учебник по преодоляване на градски и житейски препятствия. Ямакашите и Лейто превръщат паркура в стил и субкултура със състезания, течения, школи и последователи в много градове на различни континенти.

Екстремната и впечатляваща обвивка на движенията обаче е нищо без здравата и издръжлива философия, на която се крепи. Защото преодоляването на препятствията създава нов тип градски човек. Все повече хора по света търсят своето място и бъдеще в градовете. И все повече хора не успяват да следват ежедневните правила и ритъма, наложен от самите тях. Бягството към природата може и да е възможно за ден или за няколко часа. Но през останалото време човекът е подвластен на градската обстановка. Значи трябва да намери нов начин да се впише в тази среда, заключава Давид Бел. Методът изисква много тренировки. Ежедневно. Никой не бива да си мисли, че може да прелети 10 метра, без земното притегляне да го накаже. Резултатите искат постепенно натоварване, многократни повторения и адаптиране към препятствието. Едва тогава тялото ще ви каже, че можете да го направите. Окоито ви ще се научи да преценява обстановката, а духът ви ще преодолее

естествения страх от невъзможното.

Екстремното бягство по покривите от гъмжилото по тротоарите в основата си е поредното напомняне за големия дар от природата за хората – движението. Другият голям дар за човека е способността да разсъждава и да взема свободни решения. Страхотни възможности или твърде голямо бреме са тези дарове? Невротичната тълпа по тротоарите в ников час изсмуква всякаква философия, а липсата на лично пространство често-често предизвиква неадекватни реакции и въпроси от типа „Къде се бута този?“ или „Накъде ли ще свърне тази?“. Май никога няма да престана да негодувам срещу предупреждението „Дете, гледай

къде ходиш!“. Твърде много хора, събрани на съвсем малко пространство в ников час. Там ли е проблемът, който ражда объркване, разгразнение и нетърпимост?

Приятел от казармата ми разказваше за случка от незабравимото ни минало, придобила статута на виц. Била слънчева съботна утрин в центъра на София, на жълтите павета, пред все още несъборения мавзолей, близо до президентството. При пълна липса на превозни средства и човекопоток, от едната страна на площада се задал велосипедист, а от другата – пешеходец с две торби в ръцете, който се прибирал от ранен пазар. Гледали се внимателно, мъчели се да предугадят кой на коя страна ще свърне при разминаването, из-

вършили цял ритуал от объркващи противника движения и накрая се сблъскали. Насред празния площад. Освен сконфузени физиономии и леки ожулвания за участниците в произшествието резултатът бил, че каменните лица на гвардейците пред президентството се разкувили в необуздан кикот, а единият даже си изтървал пушката от смях. Историята напомня и за друг голям дар от природата за човека – смеха.

Един млад мъж обаче се е заел не на шега да пренастрои споменатите дарове на природата в полза на хората. Представете си групи от жени и мъже на различна възраст, изпълнили някоя спортна зала или алея в парка. Те се привеждат, клякат, огъват кръста си, заобикалят останалите отблизо, пазят центъра на тежестта си, но откриват безброй възможности да избегнат директния допир с телата на другите участници в странния спектакъл. Тренировъчната среда е създадена от Иго Портал, а неговите инструктори и ученици никога не престават да се обучават, независимо от постигнатите резултати.

Защо хората трябва непрестанно да се движат? Защото могат. Те разполагат със способността да извършват неподозирано много движения, да създават разнообразни представи за тях в съзнанието

си и да ги препращат като команди към телата си. Движението във всичките му форми, измерения и философии обсебва съзнанието на Иго Портал още от детските му години в Тел Авив. Като повечето младежи, той иска да опита от всичко – гимнастика, танци, бойни изкуства. Цели 15 години се отдава на капоейра – бразилската смес от удари с крака и блокове с ръце на всички нива, под разгорещения ритъм на музиката. Щом усетил, че разнообразието на тази система се изчерпва, Иго решил да разчупи традиционните ѝ рамки и поел на нещо като поклонническо пътуване в името на Негово величество Движението. В продължение на няколко години младият номад от Тел Авив стъпил на почти всички континенти, за да събере знанията и уменията, вградени в бойните изкуства,